

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE

Ny landskapsskattelag

1992-93

nr 11
Fr nr 29

SAMMANFATTNING

Landskapsstyrelsens förslag

Landskapsstyrelsen föreslår att det stiftas en ny landskapsskattelag. Syftet med den nya lagen är att anpassa lagstiftningen till den nya självstyrelselagen och till den reform av kommunalbeskattningen som lagtinget nyligen antagit.

UTSKOTTETS FÖRSLAG

Utskottet tillstyrker landskapsstyrelsens förslag, dock så att uttaxeringen per skatteöre skulle uppgå till 3,5 penni.

UTSKOTTETS SYNPUNKTER

Allmän motivering

Reformens ekonomiska verkningar

I framställningen sägs att kommunernas ekonomi inte kommer att nämnvärt försämrans på grund av den lägre uttaxeringen per skatteöre som föreslås i framställningen eftersom kommunerna i fortsättningen inte skulle bidra med kommunala medel för att finansiera hälso- och sjukvården i landskapet. Påståendet kan i sig anses riktigt om man gör en genomsnittlig beräkning av uttaxeringen per skatteöre. Om man däremot ser på effekten för de enskilda kommunerna måste man konstatera att ganska stora variationer förekommer.

Detaljmotivering

1. Landskapsskattelagen

3 § Utskottets förslag är av förtydligande karaktär och innebär inte ändringar i sak.

5 § I paragrafen föreslås en uttaxering per skatteöre om 4 penni. Finansutskottet har vid ärendets behandling närmare granskat kostnaderna för hälso- och sjukvården i landskapet och därvid kommit fram till att enligt de nu kända kostnaderna skulle en uttaxering om 3,5 penni vara tillräcklig. En ändring föreslås i enlighet härmed. Finansutskottet är dock medvetet om att den slutliga sammanställningen av kostnaderna under hösten 1993 kan

innebära att uttaxeringen måste justeras. Med tanke på att den föreslagna lagen sammanhänger med andra ärenden som för närvarande behandlas av lagtinget föreslår utskottet att framställningen godkänns av lagtinget, men utskottet är berett att i samband med budgetbehandlingen för år 1994 behandla en ny lagframställning i ärendet.

I framställningens motivering förs ett resonemang om möjligheten att under skatteåret skärpa skattesatsen. Oavsett om detta kan anses möjligt eller inte anser utskottet för sin del att uttaxeringen bör fastslås en gång per år i god tid före den 1 januari och att beskattningen sedan inte ändras under skatteårets gång. Finansutskottet anser därför att landskapsstyrelsen bör lämna en framställning till lagtinget i ärendet i samband med att den årliga budgetframställningen överlämnas.

ÄRENDETS BEHANDLING

Lagtinget har den 26 april 1993 inbegärt finansutskottets yttrande över framställningen.

Utskottet har i ärendet hört finanschefen Dan E. Eriksson och t.f. lagberedningschefen Lars Karlsson.

Ledamoten Sjölund har fogat skriftlig reservation till betänkandet.

I ärendets avgörande behandling deltog ordföranden Magnus Lundberg, viceordföranden Tuominen samt ledamöterna Bengtz, Gunnar Lundberg och Sjölund.

UTSKOTTETS FÖRSLAG

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att Lagtinget antar det i framställningen ingående andra lagförslaget oförändrat samt

att Lagtinget antar det i framställningen ingående första lagförslaget med följande ändringar:

L A N D S K A P S S K A T T E L A G

(Ingressen lika som i framställningen).

- 3 -

3 §

Beräkning av den beskattningsbara förvärvsinkomsten

(1 mom. lika som i framställningen).

Om antalet skatteören som fastställs för en skattskyldig understiger etthundra skall skatten inte debiteras.

5 §

Uttaxeringen per skattöre

Uttaxeringen per skattöre är 3,5 penni.

Mariehamn den 27 april 1993

Ordförande

Magnus Lundberg

Sekreterare

Elisabeth Naucér

Landskapsstyrelsens framställning om
ny landskapsskattelag
Framställning nr 29/1992-93

RESERVATION

Undertecknad är kritiskt inställd till framställningen om ny landskapsskattelag överhuvudtaget. Detta framför allt på grund av att det i framställningen alltför ytligt berörts de lagliga och konstitutionella frågorna kring lagens utformning och i synnerhet motiveringarna. Även effekterna av skatten på skattebetalarna i olika kommuner borde bättre ha utretts. Enligt min uppfattning borde lagutskottets utlåtande ha inbegärts, vilket majoriteten i finansutskottet inte omfattade.

De omständigheter, som åtminstone borde ha klarlagts är:

1) i praktiken är skattens avkastning "öronmärkt". Visserligen framgår detta inte ur lagtexten, men av motiveringarna. Avkastning av skatter kan inte öronmärkas, då skall de kallas avgifter och uppbäras i enlighet med de regler som gäller för sådana.

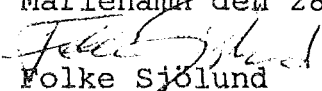
2) i praktiken innebär landskapsskatten ett intrång i kommunernas självbestämmanderätt när det gäller kommunalskattens storlek. Detta framgår heller inte direkt ur lagtexten, men väl av motiveringarna.

3) lagframställningens överensstämmelse med självstyrelselagens 18 § 5 punkt om tilläggsskatt på inkomst borde ha utretts på ett mera gediget sätt. Det är nu första gången man på Åland avser att införa så kallad tilläggsskatt på inkomst och hur denna skall definieras. Är det fråga om en tilläggsskatt när landskapsskatten i själva verket är avsedd att i praktiken vara en del av kommunalskatten?

Hela denna problematik kunde ha undvikits om man t.ex. hade gått in för en annan finansieringsmodell, t.ex. så, att lagtinget i LL om hälso- och sjukvården anger hur många penni per skattöre för nästföregående års skattöreantal skall betala till landskapet. Detta "pris" skulle överenskommas mellan kommunerna och landskapet.

Den stora samhällsförändring införandet av permanent landskapsskatt innebär är enligt min åsikt alldeles för dåligt förberedd och motiverad. Det finns alternativ till införandet av landskapsskatt när det gäller finansieringen av HOSS.

Mariehamn den 28 april 1993

Folke Sjölund